

وفا خلیقی^۱

حروف چینی فارسی در XƎPersian
نسخه ۰/۱۶۱

فهرست مطالب

۵	۱	مقدمه
۷	۲	فلسفه و دستورات
۷	۲.۱	فونتهای فارسی
۷	۲.۲	اسکلت یک متن فارسی ساده
۷	۲.۲.۱	طبقات article و amsart
۸	۲.۲.۲	طبقه beamer
۸	۲.۲.۳	سایر طبقات
۹	۲.۳	نکات
۱۰	۲.۴	دستورات کلیدی
۱۱	۳	امکانات حروف چینی فارسی
۱۱	۳.۱	حروف چینی شعر
۱۱	۳.۱.۱	حروف چینی شعر سنتی
۱۳	۳.۱.۲	حروف چینی شعر نو
۱۳	۳.۲	تهیه اسلاید
۱۳	۳.۳	نوشته سرصفحه
۱۳	۳.۴	قرار دادن عکس
۱۳	۳.۵	جدول
۱۴	۳.۶	حروف چینی یک متن در چند ستون

فصل ۱

مقدمه

به حروف‌چینی فارسی با XqPersian خوش آمدید. هدف XqPersian ارائه یک بسته کاملاً کامل و پایدار برای حروف‌چینی است. لطفاً به خاطر داشته باشید که XqPersian هنوز در حالت آزمایش است و این نسخه ۰/۱۶۱ از آن است. من سعی کرده‌ام، می‌کنم و خواهم کرد تا تمام امکانات حروف‌چینی فارسی را در XqPersian جمع کنم. اما این خود نیاز به آزمایش و امتحان دارد تا اشکالات پیدا و رفع شود.

لطفاً قبل از استفاده از XqPersian این سند را بدقت بخوانید تا با دستورات و امکانات XqPersian آشنا شوید. همچنین اگر اشکالی، پیشنهادی و یا سؤالی دارید، می‌توانید آن را به نویسنده XqPersian گزارش دهید تا مؤلف XqPersian بتواند نسخه بعدی کاملتری را ارائه دهد.

دوست دارم از ته قلبم از آقای Jonathan Kew برای پشتیبانی‌ها و اعتمادشان به من تشکر کنم. در اینجا نیز دوست دارم از مسئولان پروژه‌های تک‌پارسی و فارسی‌تک تشکر و قدردانی کنم به این خاطر که نوشتن XqPersian ممکن نبود مگر با مطالعه کدهای این دو پروژه. همچنین تعدادی از امکانات فارسی‌تک و تک‌پارسی در بسته گنجانده شده است.

در پایان نیز دوست دارم صمیمانه از دوستان خوب و نازنینم در وبلاگ فارسی‌لاتک، آقایان مصطفی واحدی، مهدی امیدعلی، مرتضی خدادادیان، وحید قاسمیان و بسیاری از دوستان دیگر تشکر کنم. بدون نظرات و پشتیبانی‌های این دوستان، من نمی‌توانستم انگیزه لازم را در انجام این کار پیدا کنم.

فلسفه و دستورات

فلسفه XqPersian این است که یک استفاده کننده معمولی باید قادر باشد به راحتی به حروف چینی فارسی بپردازد. در حال حاضر XqPersian با کلاسهای beamer, article, amsart, amsbook, report, book, bookest, refrep به زیبایی و آسانی کار می کند. در هر نسخه از XqPersian تلاش بر این است تا حداقل سه کلاس دیگر نیز به آن اضافه شود. همچنین در هر نسخه بسته های زیادی نیز به XqPersian اضافه خواهند شد تا کاربران آزادی کامل در حروف چینی فارسی داشته باشند.

۲.۱ فونتهای فارسی

تعدادی فونتهای فارسی مناسب با XqPersian عرضه می شوند. این فونتها در پوشه True Type Fonts قرار دارند. لطفاً قبل از انجام هر کاری این فونتها را روی سیستم خود نصب کنید.

۲.۲ اسکلت یک متن فارسی ساده

۲.۲.۱ طبقات article و amsart

```
\documentclass{article}
\usepackage{xepersian}
\title{عنوان مطلب}
\author{نام نویسنده}
\begin{document}
\begin{farsi}
\maketitle
\tableofcontents
\section{یک قسمت}
:
\subsection{یک زیر قسمت}
:
\subsubsection{یک زیر زیر قسمت}
:
\end{farsi}
\end{document}
```

۲.۲.۲ طبقهٔ beamer

```

\documentclass[hyperref=xetex]{beamer}
\usepackage{xepersian}
\title{عنوان مطلب}
\author{نام نویسنده}
\begin{document}
\begin{farsi}
\frame{\maketitle}
\section{یک قسمت}
\frametitle{مطلب}
\framesubtitle{زیر مطلب}
:
\end{frame}
:
\end{farsi}
\end{document}

```

۲.۲.۳ سایر طبقات

```

\documentclass{book}
\usepackage{xepersian}
\title{عنوان مطلب}
\author{نام نویسنده}
\begin{document}
\begin{farsi}
\maketitle
\tableofcontents
\chapter{یک فصل}
:
\section{یک قسمت}
:
\subsection{یک زیر قسمت}
:
\subsubsection{یک زیر زیر قسمت}
:
\end{farsi}
\end{document}

```


۲.۳ نکات

- $X\mathbb{P}$ Persian فونت نازلی را برای فونت فارسی به عنوان پیش فرض استفاده می کند لذا باید این فونت را روی سیستم خود نصب کرده باشید. اگر می خواهید از فونت دیگری به عنوان فونت فارسی استفاده کنید، می توانید دستور زیر را در پیش درآمد فایل خود قرار دهید:

```
\newfontinstance\farsifont[Script=Arabic,Scale=1.2,Mapping=farsidigits]{name of your font}
```

- همچنین باید فونت ایران نستعلیق را روی سیستم خود نصب کرده باشید زیرا این فونت در نماد $X\mathbb{P}$ Persian به کار رفته است.

- $X\mathbb{P}$ Persian فونت شهرزاد را برای فونت عربی به عنوان پیش فرض استفاده می کند لذا باید این فونت را روی سیستم خود نصب کرده باشید. اگر می خواهید از فونت دیگری به عنوان فونت عربی استفاده کنید، می توانید دستور زیر را در پیش درآمد فایل خود قرار دهید:

```
\newfontinstance\arabicfont[Script=Arabic,Scale=1.2]{name of your font}
```

- اگر می خواهید پاراگرافی انگلیسی بنویسید باید آن پاراگراف را بعد از دستور `\end{farsi}` بنویسید و اگر دوباره خواستید فارسی بنویسید می توانید از محیط زیر استفاده کنید:

```
\begin{farsi}
```

```
:
```

```
\end{farsi}
```

- اگر می خواهید پاراگرافی عربی بنویسید، می توانید از محیط زیر استفاده کنید:

```
\begin{arab}
```

```
:
```

```
\end{arab}
```

- $X\mathbb{P}$ Persian بصورت پیش فرض بسته های `amsmath`، `amssymb`، `amsthm` و دیگر بسته های مربوط را فراخوانی می کند لذا شما نباید این بسته ها را دوباره در پیش درآمد فایل خود فراخوانی کنید.

- $X\mathbb{P}$ Persian بصورت خودکار بسته `graphicx` را فراخوانی می کند لذا شما نباید این بسته را در پیش درآمد فایل خود فراخوانی کنید.

۲.۴ دستورات کلیدی

`\XePersian`: برای قرار دادن نماد `X_Persian`. البته اگر در محیط فارسی هستید باید از شکل `\eng{\XePersian}` این دستور استفاده کنید.

`\fars{}`: برای قرار دادن کلمه/کلمات و یا جمله‌ای فارسی زمانی که در محیط فارسی نیستیم. کلمه/کلمات و یا جمله فارسی درون `{}` قرار می‌گیرد.

`\eng{}`: برای قرار دادن کلمه/کلمات و یا جمله‌ای انگلیسی زمانی که در محیط فارسی و یا عربی هستیم. کلمه/کلمات و یا جمله انگلیسی درون `{}` قرار می‌گیرد.

`\arabt{}`: برای قرار دادن کلمه/کلمات و یا جمله‌ای عربی زمانی که در محیط عربی نیستیم. کلمه/کلمات و یا جمله عربی درون `{}` قرار می‌گیرد.

`\footnote{}`: برای قرار دادن زیرنویس فارسی. متن فارسی را درون `{}` قرار می‌دهیم.

`\Footnote{}`: برای قرار دادن زیرنویس انگلیسی. متن انگلیسی را درون `{}` قرار می‌دهیم.

امکانات حروف چینی فارسی

۳.۱ حروف چینی شعر

حروف چینی شعر از فارسی تک به XePersian اضافه شده است. در اینجا لازم می‌دانم از آقای بهداد اسفهد که مؤلف اصلی آن هستند تشکر کنم.

لطفاً به خاطر داشته باشید که برای حروف چینی شعر نیازی به قراردادن بسته‌ای خاص ندارید؛ XePersian این کار را بصورت خودکار انجام می‌دهد.

۳.۱.۱ حروف چینی شعر سنتی

حروف چینی شعر سنتی در محیطی به نام oldpoem انجام می‌گیرد. این محیط دو حالت دارد:

حالت معمولی

هله رفتیم و گرانی ز جمالت بردیم	جهت توشه ره ذکر وصال بردیم
تا که ما را و ترا تذکره خوش باشد	دل خسته بتو دادیم و خیالت بردیم
آن خیال رخ خوبت که قمر بنده اوست	وان خم ابروی مانند هلاکت بردیم
و آن شکر خنده خوبت که شکر تشنه اوست	ز شکر خانه مجموع خصال بردیم
چون کبوتر چو بپریم بتو باز آییم	زانکه ما این پر و بال از پر و بال بردیم
هر کجا پرد فرعی، بسوی اصل آید	هر چه داریم هم از عز و جلالت بردیم
شمس تبریز شنو خدمت ما را ز صبا	گر شمالست و صبا هم ز شمالت بردیم

شعر بالا با کد زیر تولید شده است:

```
\documentclass{article}
\usepackage{xepersian}
\begin{document}
\begin{oldpoem}
&هله رفتیم و گرانی ز جمالت بردیم
&\جهت توشه ره ذکر وصال بردیم
&تا که ما را و ترا تذکره خوش باشد
&\دل خسته بتو دادیم و خیالت بردیم
&\آن خیال رخ خوبت که قمر بنده اوست
```

```

\\وان خَم ابروی مانند هلالِ بردیم
&و آن شکرخنده خوبت که شکر تشنه اوست
\\ز شکر خانه مجموع خصالِ بردیم
&چون کبوتر چو بپریم بتو بازآیم
\\زانکه ما این پر و بال از پر و بالت بردیم
&هر کجا پرد فرعی، پسوی اصل آید
\\هر چه داریم هم از عز و جلالت بردیم
&شمس تبریز شنو خدمت ما را ز صبا
گر شمالست و صبا هم ز شمالِ بردیم
\\end{oldpoem}
\\end{document}

```

حالت ستاره‌دار

هله رفتیم و گرانی ز جمالت بردیم
 جهت توشه ره ذکر وصالِ بردیم
 تا که ما را و ترا تذکره خوش باشد
 دل خسته بتو دادیم و خیالت بردیم
 آن خیال رخ خوبت که قمر بنده اوست
 وان خَم ابروی مانند هلالِ بردیم
 و آن شکرخنده خوبت که شکر تشنه اوست
 ز شکر خانه مجموع خصالِ بردیم
 چون کبوتر چو بپریم بتو بازآیم
 زانکه ما این پر و بال از پر و بالت بردیم
 هر کجا پرد فرعی، پسوی اصل آید
 هر چه داریم هم از عز و جلالت بردیم
 شمس تبریز شنو خدمت ما را ز صبا
 گر شمالست و صبا هم ز شمالِ بردیم

شعر بالا با کد زیر تولید شده است:

```

\documentclass{article}
\usepackage{xepersian}
\begin{document}
\begin{oldpoem*}
&هله رفتیم و گرانی ز جمالت بردیم
\\جهت توشه ره ذکر وصالِ بردیم
&تا که ما را و ترا تذکره خوش باشد
\\دل خسته بتو دادیم و خیالت بردیم

```

```

&آن خیال رُخِ خوبت که قمر بندهٔ اوست
\\وان خم ابروی مانند هلالیت بردیم
&و آن شکرخندهٔ خوبت که شکر تشنهٔ اوست
\\از شکر خانهٔ مجموع خصالیت بردیم
&چون کبوتر چو بپریم بتو بازاییم
\\زانکه ما این پر و بال از پر و بالت بردیم
&هر کجا پرد فرعی، پسوی اصل آید
\\هر چه داریم هم از عز و جلالت بردیم
&شمس تبریز شنو خدمت ما را ز صبا
گر شمالست و صبا هم ز شمالت بردیم
\end{oldpoem*}
\end{document}

```

۳.۱.۲ حروف چینی شعر نو

حروف چینی شعر نو نیز در محیطی به نام newpoem امکان پذیر است. این محیط دارای دو حالت معمولی و ستاره دار می باشد.

۳.۲ تهیه اسلاید

به آسانی می توانید اسلایدهای زیبایی را با کلاس beamer در X_qPersian درست کنید. مثالی نیز در پوشهٔ doc موجود می باشد. در نسخه های بعدی تلاش خواهد شد تا کلاسها و بسته های مختلف و متنوع دیگری را برای تهیه اسلاید در X_qPersian فراهم آورد.

۳.۳ نوشتهٔ سرصفحه

برای فعال کردن نوشتهٔ سر صفحه سه راه وجود دارد:

- در پیش در آمد فایل خود دستور `\pagestyle{headings}` را قرار دهید.
- در پیش در آمد فایل خود دستور `\pagestyle{myheadings}` را قرار دهید و سپس `myheadings` را تعریف کنید.
- از بستهٔ `fancyhdr` استفاده کنید که کاملاً با X_qPersian سازگار است.

۳.۴ قرار دادن عکس

قرار دادن عکس نیز به آسانی امکان پذیر است. هر چند که می توانید از دستورات X_qTeX استفاده کنید اما دستور `\includegraphics` پیشنهاد می شود.

۳.۵ جدول

به آسانی می توانید جدول خود را در X_qPersian تولید کنید.

۳.۶ حروف چینی یک متن در چند ستون

می توانید تا ۵ ستون داشته باشید. برای حروف چینی یک متن در چند ستون از محیط زیر استفاده می کنیم:

```
\begin{multicols}{number of columns}
```

```
:
```

```
\end{multicols}
```